https://doi.org/10.53656/ped2026-3.08

Research Insights
Изследователски проникновения

ПРИКАЗКАТА КАТО ЦЕНЕН РЕСУРС ЗА ОБОГАТЯВАНЕ НА НРАВСТВЕНИ ПРЕДСТАВИ ПРИ 6 – 7-ГОДИШНИТЕ ДЕЦА

Д-р Елена Каменова
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

Резюме. Статията разглежда процеса на обогатяване на нравствени представи при 6 – 7-годишните деца и мястото на приказката като ценен ресурс за постигане на положителни резултати в тази насока. Целта на изследването е експериментално да се провери възможността за обогатяване на нравствените представи чрез прилагането на педагогически подбрана и възпитателно целенасочена система от детски приказки при 6 – 7-годишните деца. За постигането на целта експерименталната работа премина през три етапа: констатиращ, формиращ и контролен. Анализите от изследването са направени на базата на диагностична беседа и критерии, които проследяват нивото на налични нравствени представи в началото на изследването и настъпилите изменения в края на педагогическото изследване. Получените резултатите показват положителни изменения след формиращата изследователска част, което дава основание да се отчете възпитателният потенциал на системата от приказки, както и нейното благоприятстващото влияние върху формирането и обогатяването на нравствените представи при 6 – 7-годишните деца.

Ключови думи: нравствено възпитание; нравствени добродетели; детска приказка; предучилищна възраст

В условията на динамично променящата се социокултурна среда въпроси, отнасящи се до нравственото възпитание на деца от предучилищна възраст, заемат важно място в педагогическите изследвания и практика. Настоящата тенденция, която отчита предпочитанията на обществото към материалните блага и технологичните иновации, поставя допълнително въпроси, касаещи укрепването на ценностната система и духовната идентичност на подрастващите. Вследствие на тази тенденция се създават предпоставки за отдалечаване на децата от основополагащи нравствени норми и принципи, които играят ключова роля за формирането на тяхното личностно и социално израстване. Нагласите на родителите и учителите често са насочени към задълбочена ра-

бота върху постигането на високи академични резултати и огрaмотяване на децата, което до известна степен пренебрегва стойността на емоционалното и социално-нравственото развитие.

В предучилищна възраст, когато децата се намират на прага на значими емоционални и социално-нравствени промени, възпитателният процес е фундаментален момент за формирането на техните морални убеждения и нравствени ориентири. В този аспект „създаването на нова и подходяща среда за учене е от значение за качеството на обучение“ (Stoyanova, 2022, p. 87).

През този период детето се адаптира към света, като се сблъсква с различни социално-емоционални ситуации. Това налага формирането на основни поведенчески норми и нравствени добродетели, необходими за пълноценни взаимоотношения с околните. Качественото предучилищно образование трябва да даде на децата възможност да използват знанията, които са придобили, за да разбират света около себе си и да ръководят своите действия (Bahchevanova, 2023, p. 158).

Нравственото възпитание в предучилищна възраст представлява един от най-сложните и предизвикателни аспекти на образователния процес, при който не просто се предават определени знания и умения, а представлява дългосрочен и противоречив процес, при който се съчетават елементи на социализацията; изграждат се нравствени норми, качества и ценности; усвояват се моралните принципи. Възпитаването на нравствени добродетели у децата е ключово както за тяхното личностно израстване, така и за изграждането на ценни социално-нравствени взаимоотношения и в следващите етапи от неговото развитие.

Според К. Солакова нравственото възпитание при малките деца е ориентирано към това отношенията на детето с другите да имат хуманен характер. Емоционалната отзивчивост на 3 – 5-годишните деца е най-важната особеност, която определя нравственото развитие и съдържанието на нравственото възпитание. Затова задачите за формиране на нравствени чувства, на нравствени представи и понятия за добро и зло, както и усвояването на правила за култура на поведение вземат специално място във възпитателния процес (Solakova, 2001, pp. 91 – 92).

В контекста на нравственото възпитание на детската личност Б. Иванова очертава следните основни задачи: формиране на нравствено мислене като основа за усвояване на знания за моралните норми; формиране на нравствено поведение на основата на определени нравствени ценности; формиране на нравствени чувства и отношения (Ivanova, 2022, p. 199).

Специалистите в сферата на предучилищната педагогика изтъкват необходимостта от по-ангажирано търсене и включване на целенасочени възпитателни форми и средства, които биха подпомогнали формирането на нравствено съзнание и поведение.

Т. Бабаева предлага следната група методи за формиране на нравствено съзнание. Основната функция на тези методи е да изградят етични представи и понятия, правила и оценъчни съждения. Като основен метод се използват убеждението в различните му форми: разяснения, внушение, етична беседа и разказ по художествени произведения, като целта е обогатяване на нравствени представи (Sabeva, 1994, pp. 91 – 92).

Отчитат се значимостта на приказките, разказите, стихотворенията, които учат децата да различават добро и зло, дават им представа за нравствената свобода на човека, помагат им да видят красотата на нравствените постъпки (Legkostup, 2012, p. 67). Чрез въздействието на приказните герои мисленето на децата преминава от конкретни към по-обобщени представи за доброто, от позоваване на един към два и повече аргументи; от фрагментарност, конкретност и ограниченост на представите към разширяване, обобщаване, излизане от рамките на конкретната близка социална среда до сближаване с общочовешките идеали за доброто (Yordanova, 2012, p. 81).

При избора на произведения от страна на учителя е необходимо приказките да се отличават с образност, емоционалност и достъпност. Не трябва да съдържат много непознати думи, а темите трябва да са съобразени с познавателния опит на децата. В произведенията трябва да откриваме ситуации, илюстриращи прояви на съчувствие, помощ, обич и уважение към личността на другия (Yordanova, 2012, p. 82).

Детската приказка със своята емоционална сюжетна наситеност, нравствени постъпките и ярки черти на персонажи, предоставя на детето възможност да възприема и осмисля постъпките на героите, като ги класифицира на добри и лоши; да изразява предпочитания към добрите герои и отношение към лошите; да обогатява представите за нравствени качества като честност, доброта, отзивчивост, уважение и трудолюбие и др. Приказката е ценен възпитателен ресурс, който позволява на учителя да постига възпитателните си цели по развлекателен и достъпен за децата начин. Следните аргументи отчитат важността на приказката върху обогатяването на представите за нравствени ценности и морално-етичните норми у децата и предоставя поле за научни изследвания.

В контекста на така изложената теоретична обосновка, ***цел*** на изследването е експерименталната проверка на възможността за обогатяване на нравствените представи чрез приказката, като възпитателен ресурс при 6 – 7-годишните деца.

Задачи

1. Да се установи нивото на представите на децата за нравствени добродетели и отрицателните качества.

2. Експериментално приложение на поредица от приказки за обогатяване на нравствените представи.

3. Да се анализират получените резултати от експерименталната работа.

4. Да се изведат конкретни изводи, на базата на получените резултати.

Обект на изследването е процесът на обогатяване на нравствени представи при 6 – 7-годишните деца.

Предмет на изследването е детската приказка, която може да благоприятства обогатяването на нравствените представи.

Методи на изследване

Диагностична беседа като метод на педагогическо изследване, която дава възможност да се проследи степента на наличните нравствени представи.

Педагогическо наблюдение с цел получаване на актуална информация, необходима за постигането на целта на педагогическото изследване.

Обработка и анализ на получените данни.

Описание на педагогическото изследване

Педагогическото изследване е проведено през 2024 г. В него се включват деца на възраст 6 – 7 години. Осъществява се в детска градина „Чайка“ – Пловдив, (констатираща група с 24 деца) и детска градина „Елица“ – Мадан, (експериментална група с 22 деца), които разполагат с необходимите за наблюдението условия и емоционална среда.

Изследването протича в три етапа: ***констатиращ, формиращ и контролен***. В него участват деца от две групи на възраст 6 – 7 години (контролна и експериментална). Констатиращият етап се осъществи и в двете групи. Целта е да се установи нивото на нравствени представи при децата в началото на изследването. Диагностицирането се извършва чрез диагностична беседа. На децата от експерименталната и контролната група е представена приказката „Снежанка и седемте джуджета“, като сюжетните действията на героите са онагледени с презентация, включваща картинки на моменти от приказката. По време на презентацията и провеждането на беседа децата се насочват към осмисляне на събитията, случките, взаимоотношенията между героите, техните действия и постъпки.

Диагностичната беседа включва следните въпроси:

„Хареса ли ви приказката и кой момент най-много ви впечатли, защо? Успяхте ли да запомните кои са героите? Според вас кои от тях бяха добри и защо според вас са такива? Как бихте описали още същите тези герои (освен че са добри)? А кои техни постъпки бихте определили като добри и защо смятате, че са такива? Има ли лоши герои в приказката? Кои са те? Как мислите, защо тези герои са лоши?

Според вас техните постъпки правилни ли са? Можете ли да опишете постъпките на лошите герои? Кой от вас харесва мащехата и ловеца? Защо? Можем ли да опишем първо мащехата (освен ще е лоша)? А как е постъпила тя, може ли да опишете постъпката ѝ ? А сега и ловеца? Кои от

вас харесват джуджетата? Освен че са добри, можем ли да ги опишем и с други думи? Как са постъпили те, правилна ли е тяхната постъпка? Колко от вас харесват Снежанка? Защо? Харесвате ли принца? Можете ли да ги опишете и с други думи?

Като се отчита, че експерименталната методика е насочена към обогатяването на нравствените представи при 6 – 7-годишните деца, въпросите на беседата са ориентирани към три основни критерия, необходими за педагогическата диагностика.

Способност за проява на съпричастност и съчувствие към добрите герои:

– Не проявява съчувствие (бал 1) – детето не показва интерес или грижа към героите в историята, не реагира на техните постъпки и чувства.

– Отчасти проявява съчувствие (бал 2) – детето реагира на определени постъпки на героите, но отчасти ги обсъжда.

– Умее да проявява съчувствие (бал 3) – детето активно разпознава и реагира на постъпките и чувствата на героите.

Способност да разпознава дадени нравствени добродетели (честност, съпреживяване, трудолюбие, доброта, смелост и др.):

– Не разпознава нравствени добродетели (бал 1) – детето не може да идентифицира нито една от добродетелите.

– Отчасти разпознава нравствени добродетели (бал 2) – детето може да назове една-две от тях и донякъде разбира значението им.

– Умее да разпознава нравствени добродетели (бал 3) – детето има представа за добродетели и може да предостави примери от приказката или живота.

Способност за разпознаване на добродетелите от пороците (добър – лош, честност – лъжливост, трудолюбие – мързел и др.)

Не умее да разпознава добродетелите от пороците (бал 1) – детето не може да идентифицира нито добродетели, нито пороци.

Отчасти различава добродетелите от пороците (бал 2) – детето може да назове няколко добродетели и пороци, но не осмисля напълно значението им.

Умее да различава добродетелите от пороците (бал 3) – детето може ясно да обясни разликите между добрите и лошите черти на героите, предоставя примери от ежедневието.

Целта на ***формиращия етап е*** да се предостави възможност на децата от експерименталната група да обогатят нравствените си представи чрез включването на поредица от детски приказки. Времето, в което се провежда формиращото проучване, е организирано като допълнителен момент, предвиден извън основната форма и времето за свободна игра на децата. Приказките са представени в следния организационен ред: *„Грозното патенце“, „Лъжливото овчарче“, „Мечката и лошата дума“, „Който не работи, не трябва да яде“.*

През този етап на педагогическото изследване след всяка приказка е проведена беседа, чиито въпроси са отнесени до героите и техните постъпки в съответната приказка. След прочита на приказката като нагледно-опорно средство за беседата се използва детската презентация, която онагледява различни сюжетни моменти и дава възможност на детето да упражнява и обогатява представите си за добрите и лошите герои; за правилните и погрешните постъпки.

Третият етап (*контролен)* се осъществява през *м. април 2024 г*. Този етап цели да се установят настъпилите изменения в нивото на нравствените представи при експерименталната група, като се направи сравнителен анализ на резултатите между двете групи от началото и в края на изследването. За диагностицирането на децата отново е проведена нестандартизирана беседа с децата от контролната и от експерименталната група. Беседата е на базата на презентацията с моменти от приказката *„Снежанка и седемте джуджета" (използвани са същите въпроси от констатиращия етап).* Резултатите от този етап се отчитат въз основа на критерии, които да дадат актуална информация за измененията в нивото на нравствени представи след педагогическото изследване.

Анализ на резултатите от проведеното изследване

Резултатите от *констатиращия етап* имат следния вид: отговорите на въпросите от диагностичната беседа на експерименталната и на контролната група са съотнесени към критериите и съответните показатели.

Отчетените данни предоставят важна информация относно началното равнище на нравствените представи при децата от експерименталната и контролната група. Резултатите позволяват да се направят няколко значими за следващия етап от изследването извода, свързани със степента на развитие на нравствени представи, разпознаване на добрите постъпки и способност за разграничаване на добродетелите от пороците.

По първия критерий – *„способност за проява на съпричастност и съчувствие към положителните герои",* и двете групи показват близки резултати. В експерименталната група 55% от децата демонстрират ясно изразено съчувствие, докато при контролната група този дял е 52,17%. Макар и с незначителна разлика, резултатът показва, че около половината от децата още във входящия етап са в състояние да проявят отношение към положителните персонажи. Интересно е, че близо една трета от всяка група (35% в експерименталната, съответно 34,78% в контролната) проявяват съчувствие само частично, което може да се отчете като наличие на потенциал за емпатия, но не напълно развит. Нивото на децата, които не демонстрират съчувствие, също е близко – 10% и 13,04%, като този резултат разкрива необходимостта от педагогическа подкрепа, насочена към формиране и стимулиране на нравствена отзивчивост при децата.

По втория критерий – *„разпознаване на дадени нравствени добродетели“,* се наблюдават следните данни: в експерименталната група 35% от децата успяват ясно да назоват и разпознаят нравствените качества като съпреживяване, доброта, трудолюбие и др., като почти идентичен резултат – 34,78%, се отбелязва и в контролната група. Макар разликата да е минимална, резултатът показва, че половината от децата и в двете групи само частично разпознават добродетелите – 50% в експерименталната срещу по-висок процент 52,17% в контролната. Тези данни показват сходен начален потенциал, но и необходимост от системна работа за формиране на по-осъзнато разбиране за нравствените ценности. Важно е да се отбележи, че процентът на децата, които не разпознават добродетели, е почти еднакъв в двете групи – 15% и 13,04%, което още веднъж подчертава необходимостта от целенасочени възпитателни стимули.

Анализът на резултатите по третия критерий *„способност за разпознаване на добродетели от пороците“* сочи, че 60% от децата в експерименталната група са способни да разграничат добродетелите от пороците. В контролната група този дял е малко по-нисък – 56,53%. Макар и близки по стойност, тези резултати подсказват, че една относително голяма част от децата и в двете групи вече притежават начална способност да разпознават добродетелите от пороците. Вероятно това се дължи на предходен социален опит, натрупан както в семейната среда, така и по време на организираните формите в детската градина, в които се обсъждат модели на нравствено поведение. И в двете групи се откроява една подгрупа – около 30% в контролната група и 30,43% в експерименталната, които изпитват затруднения в разпознаването на тези качества. Това може да се обясни с недостатъчна работа в предходния възпитателно-образователен процес, ограничен речников запас за изразяване на морални оценки, както и липса на целенасочено внимание към теми, свързани с нравственото възпитание, човешките взаимоотношения и техните постъпки. Затруднението при разпознаване на добродетели от пороци не бива да се възприема като пълна липса на нравствени представи, а по-скоро като знак, че децата все още не са изградили трайно и осъзнато разбиране за нравствените ценности. В допълнение, 10% от контролната група и 13, 04% от експерименталната не показват способност да разграничават добродетелите от пороците, което показва липсата на устойчиви образци и модели на подражание.

Представеният анализ от входящия етап дава ясна представа за наличните нравствени представи и в двете групи, както и потенциал за обогатяване на нравствените представи и възможност за постигане на по-високи резултати. Данните са показателни, че има необходимост от системна работа в областта на нравственото възпитание, като благоприятна форма за това може да бъде използването на детските приказки, които притежават силен емоционален заряд и морална стойност.

Отчетените данни от заключителната диагностика в *контролния етап* показват следната картина.

Резултатите от *контролния етап* показват отчетливо повишение в проявата на съчувствие сред децата от експерименталната група. Делът на децата, които ясно демонстрират емпатия, се увеличава от 55% на 71,43%**.** Тази стойност е значим показател за положително въздействие на формиращия етап. Същевременно се отчита и лек спад при онези, които проявяват съчувствие частично – от 35% на 19,05%, както и намаление на дела на децата, които не проявяват съчувствие – от 10% на 9,52%. Наблюдаваните изменения могат да се интерпретират като потвърждение, че системното включване на приказки с морална насоченост стимулира развитието на способността за проява на съпричастност и съчувствие. По време на диагностичните беседи се забелязва засилено съпреживяване на персонажите, което говори за развитие на емпатия – ключов компонент на нравствено съзнание. Децата започват да дават морална оценка на действията на героите и дори да предлагат алтернативни решения в конфликтни ситуации, което е ясен индикатор за нарастващо нравствено осмисляне.

В контролната група, където не е провеждан формиращ етап, също се наблюдава известно положително движение от 52,17% на 65%, но то е значително по-слабо изразено. Това вероятно се дължи на естественото развитие на децата в образователния процес, а не на системната педагогическа работа.

Данните от втория критерий – *„способност за разпознаване на нравствени добродетели (като доброта, съпреживяване, трудолюбие и др.)*“, отчитат, че измененията в експерименталната група също са показателни. Процентът на децата, които разпознават добродетели, се повишава значително – от 35% на 57,15%**,** или с 22,15%. Намалява и процентът на децата, които ги разпознават частично – от 50% на 33,33%, а тези, които не ги разпознават, остават на едно и също ниско ниво – 9,52%. Тази динамика говори за формиране на по-ясни представи за нравствени качества и по-задълбочено разбиране за моделите на поведение, най-вероятно подпомогнато от съдържателния потенциал на приказките и целенасоченото педагогическо ориентиране. Наблюдава се, че след системното прилагане на детски приказки с нравствено съдържание децата започват по-често да използват категории като „доброта“, „справедливост“, „помощ“, „честност“ в ежедневните си разкази и игри. Това показва не просто механично възпроизвеждане на понятията, а интернализиране на морални модели и норми на поведение.

В контролната група увеличението на дела на децата, които разпознават добродетелите, е по-ограничено – от 34,78% на 40%, което потвърждава извода, че без педагогическо въздействие този възпитателен аспект е по-слабо изразен. Процентът на частично разпознаващите остава висок – 45%, а на децата, които не разпознават добродетели, се запазва на същото равнище – 15%.

Резултатите от третия критерий – *„способност за разпознаване на добродетели от пороци“,* в експерименталната група отчитат повишаване процента на деца, които ясно разграничават добродетелите от пороците – от 60% на 76,19%. При децата, които изпитват затруднения, процентът намалява от 30% на 14,29%, а процен-

тът на неспособните да направят това разпознаване, остава 9,5%. Тези стойности показват, че приказките, използвани системно в образователния процес, подпомагат не само емоционалното, но и нравственото развитие. Наблюдаваната промяна се забелязва не само в осъзнаване на понятията – добродетел и порок, но и в поведението на децата – те започват да демонстрират по-съгласувано и отговорно поведение в групата: споделяне, подкрепа, стремеж към справедливост, взаимопомощ.

В контролната група няма съществена промяна – децата, които могат да направят разграничение между понятията, се запазват на 60% (същият дял като във входящата диагностика), а затрудненията и неспособността за разпознаване на добродетелите и пороците също остават почти без изменение. Наличните стойности допълнително подчертават ефективността от прилаганата система от детски приказки в експерименталната група.

От сравнителния анализ на данните от входящата и изходящата диагностика може да се отбележи, че експерименталната работа има позитивно развитие в процеса на обогатяването на нравствените представи при 6 – 7-годишните деца. Макар и не драстични, измененията в резултатите на експерименталната група са ясно изразени и показват тенденция към формиране и затвърждаване на нравствени представи в края на формиращия етап. Определено се забелязват положителни качествени и количествени изменения при резултатите на експерименталната група в сравнение с тези на контролната група, което се дължи на експерименталната намеса и формиращата изследователска част. Получените резултати позволяват да се направят следните изводи по посока на формираните в началото цел и задачи.

Изводи и заключение

Включването на приказката в различни моменти от дневния престой на децата в градината може да се разгледа като богат и разнообразен ресурс за възпитание на нравствени ценности и норми на поведение. Тя дава възможност на децата да се запознаят с нови нравствени качества; да разширят представите си за постъпките на героите; да ги описват с други нравствени черти, непознати за тях до този момент.

Проведеното формиращо изследване, включващо системно представяне и дискутиране на нравствени теми чрез приказки, показва подобрение в способността на децата да разпознават нравствените добродетели, пороците и лошите качества на героите. Анализът на данните от началната и заключителната диагностика показва, че експерименталната група е постигнала по-значителен напредък спрямо контролната, което свидетелства за положителното ѝ въздействие. Резултатите ясно демонстрират, че системното въвеждане на приказки, съчетано с беседа по отделните сюжетни моменти, спомага за развитие на социално-нравствената сфера на децата, като им помага да осмислят правилните нравствени норми на поведение.

Анализът на тематиката позволява да се даде една добра насока за педагогическата работа на учителя, отнасяща се до стимулирането на нравственото възпитание. В тази връзка, педагогическите специалисти играят ключова роля в осигуряването на адекватни възпитателни средства, които да насърчават и стимулират развитието на нравственото възпитание. Особено значение има ангажираността на педагога към разказване на приказки и анализа на техните послания. Той може да ги превърне в ежедневен възпитателен инструмент, който подпомага формирането на нравствено мислене, нравствени чувства и нравствено поведение.

Благодарности и финансиране

Това изследване е финансирано по проект № ФП25-ПФ-008 „Креативност и наука в действие: мултидисциплинарни изследвания и обучения за бъдещето“ на Педагогическия факултет при Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

ЛИТЕРАТУРА

Бахчеванова, Т. (2023). Творчески игри за усвояване на компетентности в предучилищна възраст. *Пловдивско университетско издателство*. ISSN 2815-4134.

Иванова, Б. (2022). *Предучилищна педагогика*. Пловдив: Паисий Хилендарски.

Йорданова, Н. (2012). Приказката като въздействие върху детската личност, *Управление и образование, XIII*(2)*,* 81 – 83.

Легкоступ, М. (2012). *Духовно-нравственото възпитание в детската градина.* Велико Търново: Св. св. Кирил и Методий.

Солакова, К. (2001). *Нравствено възпитание и развитие. Предучилищна педагогика (Теоритико-приложни аспекти)*. Пловдив: Сема 2001.

Събева, Е. (1994). *Система на нравствено възпитание в детската градина. Проблеми на предучилищната педагогика.* Пловдив: Паисий Хилендарски.

Стоянова, И. (2022). *Компетентностният подход като алтернатива пред предизвикателствата на 21. век.* Шумен: Епископ Константин Преславски.

Acknowledgements and Funding

This research was supported by Project No. FP25-PF-008, “Creativity and Science in Action: Multidisciplinary Research and Education for the Future”, funded by the Faculty of Education at Plovdiv University Paisii Hilendarski.

REFERENCES

Bahchevanova, T. (2023). *Tvorcheski igri za usvoyavane na kompetentnosti v preduchilishtna vazrast.* Plovdivsko universitetsko izdatelstvo. ISSN 2815-4134.

Ivanova, B. (2022). *Preduchilishtna pedagogika*. Plovdiv: Paisiy Hilendarski.

Legkostup, M. (2012). Duhovno-nravstvenoto vazpitanie v detskata gradina. *Pedagogicheski almanah*. Veliko Tarnovo: Sv. sv. Kiril i Metodiy.

Solakova, K. (2001). *Nravstveno vazpitanie i razvitie. Preduchilishtna pedagogika (Teoritiko-prilozhni aspekti)*. Plovdiv: Sema 2001.

Sabeva, E. (1994). Sistema na nravstveno vazpitanie v detskata gradina. *Problemi na preduchilishtnata pedagogika*. Plovdiv: Universitetsko izdatelstvo Paisiy Hilendarski.

Stoyanova, I. (2022). *Razvitie na kompetentnostite na detsata ot preduchilishtna vazrast chrez inovativni modeli na obuchenie.* Shumen: Episkop Konstantin Preslavski.

Yordanova, N. (2012). Prikazkata kato vazdeystvie varhu detskata lichnost. *Upravlenie i obrazovanie, XIII*(2), pp. 81 – 83.

THE FAIRY TALE AS A VALUABLE RESOURCE FOR ENRICHING MORAL CONCEPTS IN 6 – 7-YEAR-OLD CHILDREN

Abstract. The article examines the process of enriching moral concepts among 6 – 7-year-old children and the role of fairy tales as a valuable resource for achieving positive results in this area. The aim of the study is to experimentally examine the potential for enriching moral concepts in children aged 6 – 7 through the application of a structured system of children‘s fairy tales. To achieve this goal, the experimental work was carried out in three stages: initial assessment, formative intervention, and final control. The analysis of the research results is based on diagnostic interviews and specific criteria that trace the level of existing moral concepts at the outset of the study and the changes that occurred by its conclusion. The results demonstrate positive shifts following the formative stage, which provides grounds to emphasize the beneficial influence of the fairy tale system on the educational process, particularly in the formation and enrichment of moral concepts in children aged 6 – 7.

Keywords: moral education; moral virtues; children’s fairy tale; preschool age

✉**Dr. Elena Kamenova, Assist. Prof.**
ORCID iD: 0000-0002-2009-568X
Plovdiv University „Paisii Hilendarski“
Plovdiv, Bulgaria
E-mail: elena_kamenova@uni-plovdiv.bg